

GREEN LEAGUE
Sport Alliance for the Environment

Συλλογή μελετών περίπτωσης

Καλές πρακτικές για τον αθλητισμό και την προστασία του περιβάλλοντος

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. [Αριθμός έργου: 101050262]

Ευχαριστίες

Αυτή η συλλογή δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ “Green League - αθλητική συμμαχία για το περιβάλλον”.

Συνεργάτες:

- CESIE, Ιταλία (συντονιστής)
- Vini Sano Onlus, Ιταλία
- Zavod APGA, Σλοβενία
- Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού (ΚΜΟΡ), Ελλάδα
- EINURO EHF (Einurd), Ισλανδία
- Κέντρο Προώθησης Έρευνας και Ανάπτυξης στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία, (CARDET), Κύπρος
- Out of the Box International (OTB), Βέλγιο

Εκδότης: APGA

Συγγραφείς:

- APGA, Agencija za promocijo gibalnih aktivnosti, Σλοβενία,
- CARDET, Κύπρος,
- CESIE, Ιταλία,
- EINURD, Ισλανδία,
- ΚΜΟΡ, Ελλάδα,
- OTB, Βέλγιο
- VIVI SANO ETS, Ιταλία

Έκδοση: Ηλεκτρονική

Αριθμός αναφοράς έργου: 101050262-Green League-ERASMUS-SPORT-2021-SCP

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1: ΕΡΓΟ “Goal”

ΣΚΟΠΟΣ

Στόχος είναι να χρησιμοποιηθεί η προβολή του ποδοσφαίρου για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων. Για τον σκοπό αυτό, για κάθε γκολ που πετυχαίνει μια ομάδα, φυτεύεται ένα δέντρο.

ΟΜΑΔΑ - ΣΤΟΧΟΣ

Ομάδες ποδοσφαίρου στην Κύπρο

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Κύπρος.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ Ή ΣΩΜΑΤΙΚΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αθλητισμός (Ποδόσφαιρο)

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Η κύρια ομάδα-στόχος του έργου Goal είναι οι ποδοσφαιρικές ομάδες της Κύπρου σε όλες τις κατηγορίες. Οι σύλλογοι συμμετείχαν στο έργο, επιλέγοντας πόσα δέντρα θα φυτευτούν για κάθε γκολ. Οι επιλογές ήταν 1, 5, 10 ή 20.

Ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος αφορούσε την αναδάσωση μιας μεγάλης έκτασης στην Κύπρο, που κάηκε τον Ιούλιο του 2021.

Επιπλέον, αρκετοί ενδιαφερόμενοι φορείς (υπουργεία, ΚΟΑ, ΜΜΕ κ.λπ.) υποστήριξαν το έργο.

ΠΗΓΕΣ

<https://www.facebook.com/thefootballprojectcy/>

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το έργο Goal ξεκίνησε το 2021 και συνεχίζει το Football Project. Το "Football Project" είναι μια άτυπη, μη κερδοσκοπική πρωτοβουλία μιας μικρής ομάδας νέων με κύριο σκοπό την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ποδοσφαίρου προς όφελος της κοινωνίας και ιδιαίτερα της νεολαίας. Δημιουργήθηκε το 2016, εκτελώντας διάφορα έργα σε διαφορετικούς θεματικούς τομείς. “Στο *The Football Project*, πιστεύουμε στη δύναμη του ποδοσφαίρου. [...] Το ποδόσφαιρο μπορεί να χρησιμοποιηθεί όχι μόνο ως μέσο ψυχαγωγίας και άσκησης, αλλά και ως μέσο εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού” (Κωνσταντίνος Καϊλής).

Η μεθοδολογική προσέγγιση περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

1. Έκκληση προς όλους τους ποδοσφαιρικούς συλλόγους της Κύπρου να στηρίξουν την προσπάθεια αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος που επλήγη από τις πυρκαγιές το Σαββατοκύριακο 3-4 Ιουλίου 2021 στο νησί.
2. Συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων ποδοσφαιρικών συλλόγων και του έργου Goal,
3. Οργάνωση της δενδροφύτευσης,
4. Συμμετοχή άλλων ενδιαφερόμενων φορέων (περιβαλλοντικές οργανώσεις, πολίτες και παιδιά, ποδοσφαιρικά σωματεία).

5. Διάδοση και προώθηση του έργου στην ευρύτερη κοινότητα μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης κατά τη διάρκεια του έργου. Ενημέρωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για κάθε αγώνα στον οποίο συμμετείχαν οι ομάδες.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Μερικές από τις προκλήσεις κατά τη διάρκεια του έργου ήταν:

- Συμμετοχή των ενδιαφερομένων στη διαδικασία.
- Συμμετοχή του κοινού στη φύτευση των δέντρων.
- Συνεργασία με τους τοπικούς δήμους για τη φύτευση των δέντρων.

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Συνολικά, ο αντίκτυπος του έργου στις κοινότητες, την κοινωνία και τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν θετικός. Λόγω της υλοποίησης του έργου, το κοινό μπόρεσε να δει τις ομάδες του να συμμετέχουν σε αυτή την πρωτοβουλία και να συνειδητοποιήσει τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος. Επιπλέον, ο αντίκτυπος στη ζωή των δικαιούχων δεν ήταν τόσο άμεσος όσο έμμεσος, διότι η επιλεγμένη περιοχή για τη δενδροφύτευση θα επηρεάσει την τοπική κοινότητα, τη ζωή των ανθρώπων γύρω από αυτήν και όσους συμμετείχαν στη δενδροφύτευση.

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Έργα που προωθούν κοινωνικές πτυχές, όπως το περιβάλλον, είναι σημαντικό να είναι κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμα. Η οικονομική βιωσιμότητα του έργου έγκειται στο γεγονός ότι οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι που συμμετείχαν κάλυψαν το κόστος των δέντρων, που φυτεύτηκαν στο πλαίσιο του έργου.

Η φιλοσοφία πίσω από αυτό είναι ότι οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι συνδέονται με την κοινότητα: από κοινωνική άποψη, με την εμπλοκή των νέων στο έργο και από περιβαλλοντική άποψη, με τη μακροχρόνια φροντίδα των δέντρων από την τοπική κοινότητα.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Το έργο Goal μπορεί να επεκταθεί ευρέως. Εφαρμόστηκε σε εθνικό επίπεδο στην Κύπρο, αλλά μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλες χώρες. Το ποδόσφαιρο είναι ένα δημοφιλές άθλημα σε όλο τον κόσμο. Σε άλλες χώρες οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι είναι μεγαλύτεροι και η συμμετοχή τους σε έργα όπως αυτό μπορεί να προωθήσει και να ευαισθητοποιήσει το κοινό για την προστασία του περιβάλλοντος.

Επιπλέον, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί αυτή η αναλογία και σε άλλα αθλήματα. Ωστόσο, σε ορισμένα αθλήματα μπορεί να είναι δύσκολο να εφαρμοστεί. Για παράδειγμα, στους αγώνες μπάσκετ μπορεί να είναι δύσκολο να επιτευχθούν ρεαλιστικοί στόχοι λόγω του μεγάλου αριθμού τερμάτων που σημειώνονται. Μπορεί να είναι ευκολότερο να επιτευχθεί και να εφαρμοστεί

σε αθλήματα όπως το ποδόσφαιρο ή η χειροσφαίριση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα βασικά μηνύματα και διδάγματα που αντλήθηκαν από αυτή την καλή πρακτική είναι:

- Αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μέσω του αθλητισμού.
- Καλλιέργεια μιας κουλτούρας φύτευσης δέντρων και παρακολούθησης της ανάπτυξής τους.
- Δημοφιλή αθλήματα όπως το ποδόσφαιρο έχουν προωθήσει ένα περιβαλλοντικό ζήτημα στη δημόσια σφαίρα: την απώλεια δασικών εκτάσεων λόγω πυρκαγιών.

Το έργο Goal αποτελεί μια ουσιαστική καλή πρακτική στο νησί και είναι μια πρωτοβουλία που επιφέρει οφέλη στην κοινότητα. Το έργο χρησιμοποίησε μια από τις μεγαλύτερες πυρκαγιές στην Κύπρο ως ευκαιρία, για να βοηθήσει το περιβάλλον μέσω του πιο δημοφιλούς αθλήματος στο νησί.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 2: ΕΠΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΣΚΟΠΟΣ

Στόχος ήταν η ανάπτυξη ενός καινοτόμου υπαίθριου χώρου εκπαίδευσης από εθελοντές, ο οποίος θα κατασκευαζόταν από ανακυκλώσιμα ή επαναχρησιμοποιήσιμα υλικά. Ο εξοπλισμός κατασκευάστηκε και τοποθετήθηκε σε δημόσιο χώρο προσβάσιμο σε όλους.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ

Πολίτες.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Δάλι, Λευκωσία.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ή ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αθλητισμός και σωματική δραστηριότητα.

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Οι δικαιούχοι είναι πολίτες, κυρίως από τη συγκεκριμένη περιοχή.

ΠΗΓΕΣ

<https://www.facebook.com/7RsSports>

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το έργο “Επτά στοιχεία βιωσιμότητας μέσω του αθλητισμού” είναι ένα έργο του ESC (Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης) με στόχο τη δημιουργία ενός υπαίθριου χώρου πρόσβασης και άσκησης για όλους.

Η πρωτοβουλία αυτή έλαβε χώρα σε μια περιοχή έξω από τη Λευκωσία της Κύπρου και περιλάμβανε υπαίθριες δραστηριότητες και ασκήσεις με τη χρήση βιώσιμου εξοπλισμού.

Μέρος του έργου ήταν η ενημέρωση του κοινού για τα βασικά στοιχεία της βιωσιμότητας από εκπαιδευτές περιβαλλοντικών προγραμμάτων και εθελοντές. Επίσης, αθλητικοί εκπαιδευτές συμβούλευσαν για τον κατάλληλο τρόπο εγκατάστασης του εξοπλισμού και τη χρήση των υλικών.

Η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθήθηκε ήταν:

1. Οι εθελοντές συναντήθηκαν και σχεδίασαν τον τρόπο κατασκευής του εξοπλισμού.
2. Μέρος του έργου περιλάμβανε ενημέρωση και εκπαίδευση εθελοντών από τους εκπαιδευτές σχετικά με τη χρήση των διαφόρων υλικών.
3. Συνάντηση και σχεδιασμός των διαδικασιών του έργου.
4. Μέσω μηνιαίων συναντήσεων οι εθελοντές άρχισαν να υλοποιούν το έργο. Ο εξοπλισμός κατασκευάστηκε με τη βοήθεια των εθελοντών.
5. Οι συμμετέχοντες προσκάλεσαν τον κόσμο να μοιραστεί υλικό μαζί τους.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Μερικές από τις προκλήσεις ήταν:

1. **Δυσκολία εντοπισμού υλικών:** Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για το γυμναστήριο δόθηκαν από ντόπιους ή από γνωστούς των εθελοντών. Για παράδειγμα, οι άνθρωποι που έκαναν πεζοπορία έφεραν ρόμπες ή λάστιχα που προσέφεραν ντόπιοι κάτοικοι της περιοχής και ξύλα από τα πράσινα σημεία. Ωστόσο, άλλα υλικά ήταν δύσκολο να βρεθούν και μια ποσότητα από αυτά έπρεπε να αγοραστεί, για παράδειγμα, μεταλλικά υλικά.
2. **Δήμος:** μια άλλη πρόκληση ήταν ο τοπικός δήμος και ο πολύς χρόνος που χρειάστηκε, για να εξασφαλιστεί άδεια για την τοποθεσία.
3. **Προϋπολογισμός:** ο προϋπολογισμός ήταν περιορισμένος και τα άτομα που εργάζονταν εθελοντικά δεν μπορούσαν να εργαστούν χωρίς πληρωμή για έξι μήνες.

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Οι διοργανωτές δεν προώθησαν το έργο όσο θα έπρεπε. Τα άτομα που έμαθαν για το φιλικό προς το περιβάλλον και βιώσιμο υπαίθριο γυμναστήριο ήταν τα άτομα που συμμετείχαν και εργάστηκαν εθελοντικά στο έργο. Ωστόσο, οι διοργανωτές προσπαθούν να προωθήσουν τη βιωσιμότητα του χώρου μέσω άλλων δραστηριοτήτων.

Ο αντίκτυπος στο περιβάλλον είναι ζωτικής σημασίας, επειδή οι εθελοντές επαναχρησιμοποίησαν τα υλικά, για να χτίσουν κάτι νέο στην περιοχή χωρίς να δημιουργηθούν περιττά απόβλητα.

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Κάποιοι εθελοντές βοήθησαν καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, το οποίο ήταν απαραίτητο, για να κατανοήσουν οι νέοι την περιβαλλοντική πτυχή του θέματος, αλλά και για να χρησιμοποιήσουν τον τοπικό χώρο που δημιούργησε η κοινότητα για άσκηση.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Η πρωτοβουλία αυτή μπορεί να υλοποιηθεί σε εθνική κλίμακα. Η δυσκολία έγκειται στον ελάχιστο αριθμό εθελοντών και στην εξεύρεση των υλικών. Κατά τα άλλα, η βοήθεια του δήμου στην υποστήριξη αυτών των πρωτοβουλιών είναι σημαντική. Μια συμφωνία με τις τοπικές αρχές μπορεί να βοηθήσει στην υλοποίηση και ανάπτυξη αυτών των πρωτοβουλιών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το βασικό μήνυμα της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας είναι:

- Η σημασία των υπαίθριων δραστηριοτήτων από περιβαλλοντική άποψη,
- Η κοινωνική και περιβαλλοντική σημασία της υπαίθριας αναψυχής,
- Η προώθηση μιας περιοχής για όλους.

Το μάθημα που αντλήθηκε από αυτή την καλή πρακτική είναι η σημασία της εργασίας σε μια κοινότητα. Η πρωτοβουλία αυτή αυξάνει επίσης την ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Επιπλέον, δόθηκε περιβαλλοντική εκπαίδευση στους εθελοντές σχετικά με τον τρόπο χρήσης των υλικών ή τα υλικά που πρέπει να χρησιμοποιηθούν.

Η πρωτοβουλία ήταν ένα καλό ξεκίνημα για το νησί, ώστε να γίνει κατανοητή η σημασία της αειφορίας και η κοινή δημιουργία ενός χώρου. Είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουν οι

GREEN LEAGUE
Sport Alliance for the Environment

www.green-league.eu

άνθρωποι τη σημασία της επαναχρησιμοποίησης υλικών για τη δημιουργία κάτι νέου, αλλά και να μπορέσουν να σεβαστούν και να προστατεύσουν την τοπική τους κοινότητα.

Το έργο αυτό έφερε σε επαφή τους κατοίκους της περιοχής και δημιούργησε έναν τοπικό υπαίθριο χώρο, για να ασκούνται οι άνθρωποι και παράλληλα να βοηθούν το περιβάλλον.

**Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. [Αριθμός έργου: 101050262]

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 3: ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (EESD)

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ

Σχολεία (μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς).

ΣΚΟΠΟΣ

Στόχος του έργου EESD είναι να αναπτύξει στους μαθητές και σε άλλες ομάδες πληθυσμού την αίσθηση της προσωπικής και συλλογικής ευθύνης για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξασφάλιση βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης.

Επιπλέον, ειδικοί στόχοι της πεζοπορίας είναι η γνωριμία με τα μονοπάτια της φύσης στο Τρόδος, η κατανόηση της σημασίας των μονοπατιών της φύσης, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και η συνειδητοποίηση της προσωπικής ευθύνης κάθε ατόμου για τη διατήρηση και την προστασία τους.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Κύπρος.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ Ή ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σωματική δραστηριότητα.

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Παιδαγωγικό Ίδρυμα, Δήμοι, τοπικές κοινότητες, σχολεία, ΜΚΟ, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, οργανισμοί.

ΠΗΓΕΣ

<https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/meno-spiti-ucy/video/3-spiti-sti-fysi2>

<https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/meno-spiti-ucy/video/12-spiti-sti-fysi4>

<https://mepaa.moec.gov.cy/index.php/el/>

<https://peeaad.schools.ac.cy/index.php/el/>

<https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/monada-perivallontikis-ekpaidefsis>

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΜΕΕΑ), η οποία ιδρύθηκε επίσημα το 2018, είναι η αρμόδια μονάδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΕΘ) για την προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και των θεμάτων αειφόρου ανάπτυξης στο πλαίσιο της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.

Ο στρατηγικός στόχος της μονάδας EESD είναι η ενσωμάτωση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Αειφόρου Ανάπτυξης σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες της χώρας.

Υλοποιούνται ορισμένες βασικές δράσεις, όπως η ενσωμάτωση θεμάτων περιβαλλοντικής και βιώσιμης ανάπτυξης στο πρόγραμμα σπουδών όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, η εκπαίδευση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού προσωπικού σε θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και βιώσιμης ανάπτυξης.

Πρόκειται για διαφορετικούς τύπους δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν οι μαθητές. Αυτή η μελέτη περίπτωσης θα επικεντρωθεί στην πεζοπορία στο όρος Τρόδος και στο

πώς ο συνδυασμός ενός υπαίθριου αθλήματος μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να αυξήσουν τις περιβαλλοντικές τους γνώσεις. Σε αυτή τη δραστηριότητα συμμετέχουν μαθητές δημοτικού σχολείου.

A. Οι εκπαιδευτικοί ακολουθούν διάφορες κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή της δραστηριότητας πεζοπορίας.

B. Πρώτα, οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν το μονοπάτι που θέλουν να επισκεφθούν με τους μαθητές τους. Η επιλογή εξαρτάται από τις ηλικίες των μαθητών.

Γ. Δίνονται συστάσεις σχετικά με την ενδυμασία των μαθητών, τι να φέρουν μαζί τους και πώς να συμπληρώσουν τα φύλλα εργασίας για τη δραστηριότητα.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι προκλήσεις είναι περιορισμένες, επειδή το έργο προωθείται και υποστηρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας. Ωστόσο, μια πρόκληση είναι να διασφαλίσουν οι μαθητές ότι θα συνεχίσουν όσα έμαθαν στα σπίτια και τις οικογένειές τους. Επιπλέον, η συνεχής επικαιροποίηση του υλικού με νέες πληροφορίες είναι δύσκολη. Μια άλλη πρόκληση είναι το γεγονός ότι το έργο επικεντρώνεται στην Κύπρο και υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση σε πληροφορίες για παγκόσμια περιβαλλοντικά θέματα που δεν σχετίζονται με το νησί.

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Ο αντίκτυπος είναι θετικός. Οι μαθητές μαθαίνουν για το περιβάλλον μέσα από διαδραστικές δραστηριότητες που δεν είναι μόνο θεωρητικές. Έχουν την ευκαιρία να εξερευνήσουν τη φύση.

Το πρόγραμμα δίνει την ευκαιρία σε όλους τους μαθητές όλων των ηλικιών να συμμετάσχουν. Αυτό σημαίνει ότι με την πάροδο των ετών συμμετέχουν σε διάφορες δραστηριότητες και μαθαίνουν όλο και περισσότερα. Για παράδειγμα, οι μαθητές εφαρμόζουν όλες τις γνώσεις που έχουν μάθει από το δημοτικό στο γυμνάσιο. Επιπλέον, τα σχολεία προωθούν την περιβαλλοντική και βιώσιμη σκέψη στα μαθήματά τους.

Αυτό το βίντεο δείχνει παραδείγματα βιώσιμων σχολείων στην Κύπρο και πώς οι μαθητές χρησιμοποιούν όλες τις γνώσεις που αποκτούν από τις διάφορες δραστηριότητες και τους πόρους του προγράμματος για να δημιουργήσουν νέα εργαλεία: <https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/meno-spiti-ucy/video/12-spiti-sti-fysi4>

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Το πρώτο στοιχείο που κατέστησε την πρακτική αυτή θεσμικά, κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη είναι το γεγονός ότι το έργο αυτό υλοποιείται

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Το έργο υλοποιείται σε εθνική κλίμακα και η αναπαραγωγή του σε άλλη ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ εξαρτάται από το

στο πλαίσιο του Υπουργείου Παιδείας. Οι εκπαιδευτικοί που έχουν μεγάλο φόρτο εργασίας μπορούν να κάνουν κάτι επιπλέον με τους μαθητές τους στο πλαίσιο της εκπαίδευσης και υποστηρίζονται από το υπουργείο.

Επιπλέον, το υλικό που αναπτύσσεται για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών είναι εξαιρετικά σημαντικό, ειδικά για νέους εκπαιδευτικούς.

Υπουργείο ή την τοπική κοινότητα, κυρίως λόγω της χρηματοδότησης και της υποστήριξης των σχολείων, για να βγουν έξω με τους μαθητές τους και να εξερευνήσουν τη φύση.

Επιπλέον, σε μια διαφορετική ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ μεγαλύτερη από την Κύπρο, η συνεργασία σε περιβαλλοντικά θέματα με άλλα σχολεία από διαφορετικές περιοχές ή χώρες μπορεί να λειτουργήσει ως ευκαιρία για τους μαθητές να μοιραστούν τις εμπειρίες τους σχετικά με το περιβάλλον ή τις δραστηριότητες που έχουν κάνει στο σχολείο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα βασικά μηνύματα και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από αυτή την καλή πρακτική είναι τα εξής:

- Αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μέσω της πεζοπορίας στη φύση
- Αυξημένη μάθηση μέσω της πεζοπορίας και της ενσυναίσθησης για τη φύση.

Οι περισσότεροι μαθητές/ριες στην Κύπρο συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα και για ορισμένους είναι η πρώτη τους επαφή με περιβαλλοντικά θέματα. Η εμπειρία της πεζοπορίας στα μονοπάτια του Τροόδου είναι απαραίτητη για την κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων με έναν διαφορετικό, διαδραστικό τρόπο.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 4: CLEAN UP THE MED

ΣΚΟΠΟΣ

Το Clean up the Med είναι μια εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε το 2020. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν να καθαριστεί μια συγκεκριμένη παραλία και στη συνέχεια να αξιοποιηθεί η ευκαιρία για να γίνει μια υπαίθρια δραστηριότητα, στην προκειμένη περίπτωση γιόγκα.

ΟΜΑΔΑ - ΣΤΟΧΟΣ

Πολίτες

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Lady's Mile Beach, Λεμεσός, Κύπρος.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ή ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σωματική δραστηριότητα

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Οι εταίροι της συγκεκριμένης εκδήλωσης ήταν διάφορες ΜΚΟ, όπως:

- Κέντρο Κοινωνικής Καινοτομίας (CSI),
- Οικολογικό Κυπριακό Κίνημα,
- Cyprus Girls Can,
- Νεολαία Κυπρίων Πρασίνων,
- Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου.

ΠΗΓΕΣ

<https://www.facebook.com/events/2603373516640068>

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η εκδήλωση είναι μία από τις πολλές που πραγματοποιούνται στο νησί, για να διατηρηθούν οι παραλίες καθαρές.

Η εκδήλωση διοργανώθηκε μετά το καλοκαίρι και ήταν μια καλή ευκαιρία να καθαριστεί η παραλία μετά από μια πολυάσχολη καλοκαιρινή περίοδο.

Η σημασία αυτής της εκδήλωσης έγκειται στον συνδυασμό του καθαρισμού μιας περιοχής και στη διοργάνωση μιας ελκυστικής δραστηριότητας, όπως ο διαλογισμός και η άσκηση.

Η εκδήλωση ξεκίνησε στις 16:00 και ολοκληρώθηκε στις 18:00 στην παραλία Lady's Mile στη Λεμεσό. Στη συνέχεια, μεταξύ 18:00-19:00 οι συμμετέχοντες μπορούσαν να λάβουν μέρος στο "BeActive Against Plastic Beach Yoga Sunset Session" (διοργανώθηκε από το Cyprus Girls Can & Red Elephant Yoga). Μετά το τέλος της συνεδρίας γιόγκα, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση με ποτά προς τιμήν των εθελοντών.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι προκλήσεις αφορούσαν τον χρόνο, τα χρήματα και τους εθελοντές. Οι περιορισμένοι εθελοντές είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους ορισμένες από αυτές τις εκδηλώσεις είναι δύσκολο να υλοποιηθούν. Είναι επίσης σημαντικό να υπάρχει η υποστήριξη των

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Ο αντίκτυπος δεν ήταν μονοδιάστατος. Πρώτον, ο αντίκτυπος στο περιβάλλον ήταν σημαντικός, η παραλία καθαρίστηκε και το κοινό ευαισθητοποιήθηκε για τη ρύπανση.

τοπικών αρχών για να βοηθηθούν και να διαδοθούν ευρύτερα αυτές οι πρωτοβουλίες.

Πέραν αυτού, οι συμμετέχοντες έλαβαν θετικό αντίκτυπο από αθλητικής και περιβαλλοντικής άποψης

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Τα στοιχεία που καθιστούν μια εκδήλωση θεσμικά, κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη είναι ο συνδυασμός του αθλητισμού, του περιβάλλοντος και της δικτύωσης για την πραγματοποίηση μιας εκδήλωσης που αφήνει έναν αντίκτυπο. Στην προκειμένη περίπτωση, η συνεδρία γιόγκα ήταν ένας πολύ καλός τρόπος για να συμμετάσχουν οι άνθρωποι και να δοκιμάσουν κάτι νέο χωρίς να ξοδέψουν χρήματα.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο ήταν και τα ποτά, τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση της σημασίας του εθελοντισμού και της δικτύωσης για τους ανθρώπους. Ως αποτέλεσμα, οι εθελοντές γνωρίστηκαν μεταξύ τους και ενθαρρύνθηκαν για εθελοντική εργασία στο μέλλον.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Η πρωτοβουλία αυτή έχει υιοθετηθεί σε πολλές χώρες, αλλά έχει αναπτυχθεί διαφορετικά ανάλογα με το τοπικό πλαίσιο.

Ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, είναι πολύ χρήσιμο να εφαρμόζονται αυτές οι δραστηριότητες όσο το δυνατόν συχνότερα και να χρησιμοποιούνται νέοι διαδραστικοί τρόποι για να διατηρείται η συμμετοχή ή/και ο εθελοντισμός των ατόμων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ορισμένα βασικά μηνύματα που προκύπτουν από αυτές τις καλές πρακτικές είναι: εθελοντισμός για το περιβάλλον, καθαρισμός της τοπικής σας κοινότητας, χρήση του αθλητισμού.

Η εκδήλωση Clean up the Med επιτρέπει στους ανθρώπους να συνδέσουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση με τις αθλητικές δραστηριότητες. Μια άλλη ουσιαστική πτυχή της εκδήλωσης είναι η πρακτική της διάσπαση, τα πρακτικά της οφέλη για την κοινότητα.

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. [Αριθμός έργου: 101050262]